

Z A P I S N I K
sa 48. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 25. oktobra 2015. godine

Sjednica je počela u 15 sati i 5 minuta.

Predsjedavao je Mevludin Nuhodžić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali zamjenica predsjednika Odbora Snežana Jonica i članovi Odbora: mr Milutin Simović, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Suljo Mustafić i Darko Pajović. Sjednici je, u svojstvu zamjene člana Odbora Borislava Banovića, prisustvovala poslanica Draginja Vuksanović.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali ministar unutrašnjih poslova mr Raško Konjević i direktor Uprave policije Slavko Stojanović.

Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovao i predstavnik NVO Građanska alijansa, koordinator programa ljudskih prava Milan Radović.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić je ocijenio da je bezbjednost u Crnoj Gori uslijed napada na institucije države i ugrožavanja bezbjednosti imovine i lica prethodnog dana bila u ozbiljnom iskušenju, što je i zahtijevalo zakazivanje sjednice u kratkom roku, a sve u cilju pravovremenog informisanja članova Odbora i sveukupne javnosti o predmetnim dešavanjima i spuštanju nastalih tenzija.

Nakon uvodnog obrazloženja, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

AKTUELNA BEZBJEDNOSNA SITUACIJA
POVODOM DOGAĐAJA NA PROTESTIMA OD 24. OKTOBRA 2015. GODINE

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da 48. sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

Tačka dnevnog reda: AKTUELNA BEZBJEDNOSNA SITUACIJA POVODOM DOGAĐAJA NA PROTESTIMA OD 24. OKTOBRA 2015. GODINE

Ministar unutrašnjih poslova mr Raško Konjević, u uvodnom obraćanju, informisao je o aktivnostima sprovedenim u skladu sa odredbama Zakona o javnim okupljanjima u kontekstu prijavljivanja i odobrenja protestnog skupa od 24. oktobra 2015. godine, kao i komunikacije nadležnih iz Centra bezbjednosti Podgorica sa ovlašćenim predstavnikom organizatora protesta u cilju dopune prijave informacijom o trajanju skupa. U nastavku je podsjetio i na zahtjeve organizatora skupa da se poslanicima dozvoli ulazak u zgradu crnogorskog Parlamenta, predstavio dalji tok komunikacije i ukazao na postojanje spremnosti da se navedenom izade u susret što je i dokumentovano video zapisom obraćanja rukovodioca policijskog obezbjeđenja ovlašćenom predstavniku organizatora protesta. Ministar unutrašnjih poslova dalje je istakao da su nedugo nakon javne poruke poslanika Slavena Radunovića počeli napadi na policiju čime su se stekli zakonom propisani uslovi za primjenu policijskih ovlašćenja sa ciljem uspostavljanja narušenog javnog reda i mira. Pored navedenog, izrazio je nadu da se ovakav tip okupljanja koja nemaju miran karakter neće ponavljati u narednom periodu, i istakao da je rješavanje problema ili zahtjeva koji predstavljaju dio političkog života i ambijenta u odgovornoj politici jedino moguće kroz dijalog u institucijama sistema. Takođe je podsjetio na saopšteno sa konferencije za novinare na kojoj je sa direktorom Uprave policije prezentovao relevantne podatke u vezi sa dešavanjima i preduzetim aktivnostima u predmetnom slučaju i naglasio da se sprovode policijske aktivnosti u koordinaciji sa nadležnim Tužilaštvom, u cilju identifikovanja lica koja su izvršila napade na pripadnike Uprave policije. S tim u vezi, ponovio je da su policijska ovlašćenja primijenjena onda kada su se za to stekli zakonski uslovi, ukazao na spremnost na saradnju sa organima i institucijama nadležnim za sprovođenje kontrole nad radom i postupanjem Uprave policije, i naglasio da svako interesovanje za pojedinačne intervencije može biti tretirano kroz odgovarajuće procedure.

Direktor Uprave policije Slavko Stojanović predstavio je hronologiju događaja koji su obilježili policijsko postupanje u noći 24. oktobra 2015. godine.

U raspravi su učestvovali: Snežana Jonica, Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Suljo Mustafić, Radivoje Nikčević, Luid Ljubo Škrelja, Darko Pajović i Draginja Vuksanović.

Zamjenica predsjednika Odbora Snežana Jonica je u svom obraćanju, između ostalog istakla da bi, imajući u vidu protekla dešavanja građanima bilo najpotrebnije da neko preuzme odgovornost za grubo kršenje zakona koje se desilo u noći 24. oktobra. S tim u vezi, interesovala se da li se profesionalno i odgovorno postupalo prilikom primjene sile nad građaninom Mijom Martinovićem i njegovim vozilom, da li je identifikovano i privedeno lice koje je navedene noći vozilom „hamer“ ugrozilo bezbjednost i živote građana, ukazala na slučajeve u kojima je primijenjena sila nad licima koja kasnije nisu bila uhapšena kao i nad licima koja žive i rade u drugim djelovima grada i koja nisu bila u vezi sa predmetnim dešavanjima. Takođe, poslanica se interesovala za procjenu količine upotrebljenog suzavca i ukazala na korišćenje istog dugo nakon razbijanja demonstracija kao i u dijelovima grada i ulazima zgrada udaljenim od mjesta dešavanja protesta. Pored navedenog, iskazala je interesovanje za podatkom koliko je huligana lišeno slobode, koliko je pripadnika Uprave policije povrijeđeno i o kakvom tipu povreda se radi, kao i za informaciju o broju lica kojima je, saglasno odredbi člana 25 Zakona o unutrašnjim poslovima,

omogućena medicinska pomoć. Poslanica je u nastavku istakla da cijeni netačnim najveći dio podataka koji je iznio direktor Uprave policije i iznijela tvrdnju da je huligane koje nisu kasnije uhapšeni podmentula policija, cijeneći da su za to postojali kapaciteti i mogućnosti imajući u vidu da su isti počinioci bili u stanju da rade na podmetanju afere koja bi diskreditovala i samog ministra, o čemu je on javno i govorio. Takođe, ukazala je da bi predstavnicima Građanske alijanse, koji prisustvuju sjednici Odbora, trebalo dati mogućnost da članovima predstave svoja saznanja, cijeneći da su u predmetnoj noći na profesionalan način radili istraživački posao. Tokom obraćanja u nastavku sjednice, konstatovala je da od ministra unutrašnjih poslova i direktora Uprave policije nije dobila odgovore na postavljena pitanja i, između ostalog, ukazala da su u predmetnoj noći brutalno maltretirana lica koja ničim nisu doprinijela stvaranju loše atmosfere, podsjetila na ranije prosljeđena pitanja Ministarstvu unutrašnjih poslova saglasno odredbama Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, i najavila upućivanje novog zahtjeva po okončanju rada sjednice Odbora. S tim u vezi, ukazala je na odredbe člana 61 tj. 71 Zakona o unutrašnjim poslovima, koji definišu upotrebu fizičke snage odnosno hemijskih sredstava. Poslanica je, takođe, konstatovala da je u noći protesta došlo do žestokog kršenja zakona, te da isto ne može dovesti u vezu sa izlaganjem direktora Uprave policije na konferenciji za novinare koji je govorio u prilog nesebičnog žrtvovanja života policijskih službenika i još jednom ukazala na slučaj prebijanja građanina Mija Martinovića, ali i druge slučajeve u vezi sa kojima policija nije postupala u skladu sa zakonom. Poslanica Jonica je pustila snimak na kojem se vidi upotreba sile velikog broja policajaca nad građaninom Mijom Martinovićem.

Predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić ukazao je na nadležnosti radnog tijela kojim predsjedava u pogledu sprovođenja parlamentarnog nadzora nad radom Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, i naglasio da će navedeno pitanje biti tretirano i u narednom periodu, kao i da aktuelnu diskusiju ne treba opterećivati pojedinačnim slučajevima, imajući u vidu da će ovo pitanje biti predmetom rasprave kako nadležnog odbora tako i drugih organa i tijela, koji se sa aspekta svojih ovlašćenja bave ovom tematikom.

Član Odbora Milutin Simović je iskazao žaljenje zbog dešavanja u Podgorici 24. oktobra, ističući da je domaća i međunarodna javnost svjedočila ataku na ustavni poredak Crne Gore, mir i stabilnost u državi, brutalnom napadu na policiju, te napadu na crnogorsku Skupštinu. S tim u vezi, podsjetio je na dopis Višeg državnog tužilaštva u Podgorici u kojem je iznijeto da je nadležni organ nakon što je razmotrio policijske izvještaje o preduzetim radnjama i pregledao dostupne video materijale zaključio da postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja iz člana 362 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Pored navedenog, poslanik Simović je istakao da nadležni državni organi i institucije imaju kapacitet i odlučnost da se pozabave kako navedenim, tako i svim drugim aspektima pojedinačnih slučajeva koji ukazuju na postojanje određene sumnje u zloupotrebe ili prekoračenje ovlašćenja, i naglasio da se konačni odgovori nalaze u dijalogu u kome treba da učestvuju sve parlamentarne partije i drugi društveni činioci, konstatujući da se u prethodnim danima svjedočilo različitom iskazu spremnosti i kondicije za politički dijalog. U nastavku je, takođe, apostrofirao da je Crna Gora u predmetnom slučaju pokazala kapacitet svojih institucija kroz, između ostalog, poštovanje principa vladavine prava i demonstriranje odlučnosti za nastavkom pravljenja iskoraka radi ostvarenja ključnih državnih ciljeva u svrhu dobrobiti svih građana Crne Gore.

Poslanik Obrad Mišo Stanišić je iskazao žaljenje zbog dešavanja koja su prouzrokovala povredu policajaca i građana, kao i poštovanje onim građanima koji su na miran način željeli da

navedenom skupu iskažu nezadovoljstvo svojim socijalnim statusom. Dalje je ukazao da su otkrivene stvarne namjere organizatora protestnog skupa, te da je stvoreni blok protiv članstva Crne Gore u NATO predmetnim činjenjima pokušao da destabilizuje državu i pošalje poruku međunarodnoj javnosti o njenoj nespremnosti za dobijanje poziva. S tim u vezi, iskazao je poštovanje i priznanje pripadnicima Uprave policije na profesionalnom postupanju u noći protesta i istakao da nadležne državne institucije treba da nastave sa radom u cilju procesuiranja onih lica za koja postoje dokazi da su prekršila zakon, cijeneći da u konkretnom slučaju ne smije da bude napravljen izuzetak. S tim u vezi, podsjetio je da su partije vladajuće koalicije i dio opozicionih predstavnika pozivali na poštovanje Ustava i zakona Crne Gore i, između ostalog, odao priznanje onim medijima koji su na profesionalan način izvještavali o dešavanjima na protestnom skupu.

Član Odbora Suljo Mustafić ocijenio je važnim ostavljanje političkih razlika po strani i istakao potrebu apostrofiranja poruke da su mir i stabilnost iznad svega. S tim u vezi, ukazao je da se predmetna dešavanja na podgoričkim ulicama ne smiju ponoviti i, u tom smislu, iskazao podršku organima i institucijama zaduženim za očuvanje javnog reda i mira, cijeneći da su pravodobnom i profesionalnom reakcijom spriječeni incidenti koji su mogli prouzrokovati veće i tragičnije posljedice. Takođe, naglasio je da nadležni državni organi treba da, u okviru svojih ingerencija, preispitaju i sve slučajeve eventualnog prekoračenja ovlašćenja. Poslanik Mustafić je istakao da je Odbor dužan da konstatuje da je u noći 24. oktobra pokušao nasilan ulazak u Skupštinu Crne Gore, i ukazao da Tužilaštvo ima dovoljno kapaciteta da svoje nadležnosti sprovodi na profesionalan i nepristrasan način. Pored navedenog, naglasio je da su pojedini mediji kršili profesionalne standarde objektivnog informisanja podsjetivši da dizanje tenzija doprinosi narušavanju građanskog mira, kao i da navedenu praksu treba osuditi i tretirati od strane nadležnih organa i institucija.

Poslanik Radivoje Nikčević iskazao je žaljenje zbog ukupnih dešavanja u noći 24. oktobra, kao i zbog napada na Ambasadu Republike Albanije u Podgorici, cijeneći da navedeni čin predstavlja iskaz želje jednog dijela ljudi koji su prisustvovali porotestnom skupu da poremete multietnički sklad, koji je u Crnoj Gori prepoznatljiv. Takođe, iskazao je zahvalnost i priznanje pripadnicima Uprave policije koji su, svojim djelovanjem u skladu sa Ustavom i zakonima, sačuvali dobra građana, i ukazao da su posljednja dešavanja pokazala da organizatori skupa nisu imali za cilj demokratski razvoj Crne Gore niti stvaranje uslova za demokratske izbore, već rušenje ustavnog poretka. S tim u vezi, naglasio je da su svi građani jednaki pred zakonom bez obzira na dužnost koju obavljaju.

Član Odbora Luidž Ljubo Škrelja je apostrofirao da mir ne može biti postignut kroz nasilje već kroz dogovor, posredovanje, razgovor i toleranciju i ocijenio pozitivnim da se na sjednici Odbora vodi rasprava i čuju pravovremene informacije o predmetnim događajima od strane ministra unutrašnjih poslova i direktora Uprave policije. S tim u vezi, ukazao je da bi članovi Odbora koji predstavljaju Demokratski front, imajući u vidu zahtjeve iskazane na protestnom okupljanju, trebalo da učestvuju u radu sjednice Odbora, i iskazao interesovanje za pojašnjenje zbog čega se u aktuelnom momentu organizuje navedeni skup. Takođe, istakao je da su oni koji su u posljednjim dešavanjima djelovali u pravcu rušenja državnih institucija, unaprijed znali šta rade. Pored navedenog, iskazao je podršku profesionalnom postupanju policije i poželio brz oporavak povrijeđenima.

Poslanica Draginja Vuksanović naglasila je da Socijaldemokratska partija izražava žaljenje zbog svih nemira i sukoba koji su se dogodili u Podgorici, i zbog svih subjekata koji su tom

prilikom pretrpjeli lakše ili teške tjelesne povrede. Takođe, iskazala je zahvalnost i podršku svim pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova na sprečavanju incidenata koji su u momentu mogli eskalirati u mnogo teže i ozbiljnije posljedice. Dalje, naglasila je uvjerenje Socijaldemokratske partije da će nadležni državni organi preduzeti sve što je njihova nadležnost da se do kraja na profesionalan i odgovoran način iznađe konkretno pravno rješenje slučaja. U smislu navedenog, iznijela je očekivanje da će se nadležni državni organi u što skorijem roku odrediti prema onim subjektima, zadržanim u prostorijama Centra bezbjednosti Podgorica, te da će biti primijenjene potrebne tehničke i druge mjere odnosno metode kako bi se utvrdio identitet onih subjekata koji su nakon govora poslanika Slavena Radunovića krenuli u napad prema policiji i institucijama. Takođe, ukazala je na potrebu da se utvrdi eventualna odgovornost ukoliko je neko od pripadnika Uprave policije prekoračio zakonom propisana ovlašćenja. Poslanica Vuksanović je apostrofirala da iz Socijaldemokratske partije apeluju na smanjivanje tenzija i osuđuju svaki postupak bilo kog pojedinca koji je bio usmjeren na ugrožavanje i povredu dobara u državnoj ili privatnoj imovini.

Član Odbora Darko Pajović je naglasio da Pozitivna Crna Gora nema dilemu da su predmetna dešavanja predstavljala pokušaj narušavanja ustavno-pravnog poretka, i istakao da su pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije adekvatno reagovali ispred Skupštine Crne Gore. S tim u vezi, saglasio se sa ranije iznijetim stavovima da sve pojedinačne slučajeve treba ispitati, cijeneći da posljednja dešavanja nisu način na koji opravdane promjene u crnogorskom društvu treba da se dese. S tim u vezi, apelovao je na razum i mudrost, ukazavši da dijalog nema alternativu. Poslanik Pajović je, takođe, istakao da nema dilemu da je u osnovi navedenih aktivnosti protivljenje članstvu Crne Gore u NATO, i naglasio da svi politički činioci imaju obavezu na planu izgrađivanja institucija sistema i očuvanja mira i stabilnosti u susret svim izazovima i potrebama koji se stavljaju pred državu u narednom vremenskom periodu.

Nakon odgovora ministra unutrašnjih poslova na postavljena pitanja, te sprovedene rasprave Odbor je, na osnovu člana 21 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Skupštini podnio

I z v j e š t a j

razmatranju aktuelne bezbjednosne situacije povodom događaja na protestima od 24. oktobra 2015. godine

Odbor za bezbjednost i odbranu je, u prisustvu ministra unutrašnjih poslova i direktora Uprave policije, razmotrio aktuelnu bezbjednosnu situaciju povodom događaja na protestima od 24. oktobra 2015. godine.

S tim u vezi, Odbor je većinom glasova usvojio sljedeće zaključke:

1. Odbor osuđuje nasilno ponašanje na protestima od 24. oktobra 2015. godine koji su imali za cilj vaninstitucionalno djelovanje, upad u državne institucije, napad na policiju i ugrožavanje imovine i života ljudi.
2. Odbor konstatuje da je bezbjednosna situacija u Crnoj Gori stabilna bez obzira na nasilje koje se desilo i da su državne institucije pokazale da su spremne da profesionalno odgovore na sve izazove.
3. Odbor odaje puno priznanje pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije koji su na profesionalan i hrabar način sačuvali vitalne državne interese, državne institucije, bezbjednost, javni red i mir.

4. Odbor očekuje da nadležne državne institucije, prije svega Državno tužilaštvo u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom utvrdi sve pravno relevantne činjenice i bez odlaganja procesuirati sva lica za koja postoji osnov sumnje da su izvršila krivična djela za koja se goni po službenoj dužnosti.
5. Uzimajući u obzir da postoji jedan broj pojedinačnih primjedbi u dijelu prekoračenja i zloupotrebe službenih ovlaštenja, Odbor poziva nadležne državne organe i odgovarajuća tijela da blagovremeno ispitaju osnovanost istih i o tome obavijeste Odbor.
6. Odbor poziva sve političke aktere i sve građane da doprinesu smirivanju tenzija i strasti kako bismo na civilizovan i demokratski način, afirmišući tradiciju u Crnoj Gori, dali svoj puni doprinos nastavku političkog dijaloga u Parlamentu sa ciljem očuvanja mira i stabilnosti, a Crna Gora nastavi ostvarivanje svojih zacrtanih vanjskopoličkih ciljeva.
7. Odbor poziva sve medije na poštovanje načela objektivnosti i punog profesionalizma u izvještavanju.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je sedam poslanika- Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Suljo Mustafić i Darko Pajović, dok je poslanica Snežana Jonica glasala protiv.

U kontekstu izjašnjavanja o predlogu zaključaka, saglasno članu 69 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, zamjenica predsjednika Odbora Snežana Jonica je izdvojila mišljenje i predložila zaključke o kojima se Odbor nije izjasnio imajući u vidu da je prethodni predlog dobio potrebnu većinu.

Poslanica Snežana Jonica predložila je da Odbor usvoji sljedeće zaključke:

1. Odbor ocjenjuje da je nespornost državnih organa da odmah preispitaju svoju odgovornost nakon događaja 17. i 18. Oktobra, kao i način izvještavanja nekih s vlašću povezanih medija podiglo tenzije i prozvelo dodatnu štetu i uticalo na stvaranje rizika po stanje bezbjednosti u Crnoj Gori.
2. Odbor ocjenjuje da je došlo do prekomjerne upotrebe fizičke sile i hemijskih sredstava suprotno Zakonu o unutrašnjim poslovima kojima je ugrožen život i zdravlje velikog broja građana, naročito starijih ljudi ali i onih koji uopšte nisu učestvovali na protestima.
3. Odbor ocjenjuje paušalnim navode direktora Uprave policije koje nije zasnovao na dokazima.
4. Odbor oštro osuđuje policijske akcije kojima je oštećena imovina velikog broja građana.
5. Odbor traži hitno utvrđivanje odgovornosti i hapšenje lica koje je koristilo policijsko vozilo Hamer koje je ugrožavalo život i bezbjednost velikog broja građana.
6. Odbor osuđuje napad na albansku ambasadu i traži hitno utvrđivanje odgovornosti i procesuiranje počinitelja.
7. Odbor osuđuje primjenu hemijskih sredstava na prostoru na kojem su bili grupisani predstavnici medija i gdje očigledno nije bilo potrebe za primjenom hemijskih sredstava.

8. Odbor traži hitno identifikovanje huligana koji su napadom kako na građane tako i na policiju ugrozili život i građana i policijskih službenika i proizveli dalje posljedice.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Sjednica je završena u 17,00 sati.

SEKRETAR ODBORA
Zorana Baćović, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Mevludin Nuhodžić, s. r.